

Valsts prezidenta Egila Levita uzruna Zinību dienā Lapmežciema pamatskolā

Publicēts: 01.09.2020.

[Egils Levits](#)

Esiet sveicināti, Lapmežciema pamatskolas skolotāji un skolēni, šajā skaistajā rītā!

1. septembris jeb Zinību diena, ar ko sākas jaunais mācību gads, ir klāt. Mēs to sagaidām, ievērojot zināmu piesardzību, taču vienlaikus es domāju, ka visi ir ļoti priecīgi, ka tomēr varam satikties klātienē, jo, kā mēs redzējām no pavasara pieredzes, darbojoties pavisam attālināti tomēr nav tik pilnvērtīga dzīve. Šajā gadā noteikti būs gan attālinātas, gan klātienes mācības, bet tas tomēr ir labāk nekā tikai attālināti. Tiešo, cilvēcisko kontaktu starp skolēniem savā starpā, starp skolēniem un skolotājiem tehnoloģijas nevar aizstāt, un tā ir laba atziņa. Cilvēks vienmēr pirmajā vietā!

Citās valstīs mācību gada sākums ir diezgan parasta diena, bet Latvijā ir izveidojusies tradīcija, ka tā ir daudz kas vairāk nekā tikai parasts darba cēliena iesākums, kas cikliski atkārtojas gadu no gada. Latvijā mēs šo izjūtam ar zināmu savīļojumu un svinīgumu.

Izskaidrojums tam ir meklējams vēsturē, jo latvieši pie savām skolām tika 17. gadsimta beigās, 18. gadsimta sākumā, un tā toreiz zemniekiem bija iespēja *tikt uz augšu*, ja tā varētu teikt, un tādēļ latvieši izglītību vienmēr ir uzskatījuši kā kaut ko īpašu. Ja mēs skatāmies 19. gadsimta pirmajā vai otrajā pusē, tad latvieši vienmēr piederēja Eiropas mērogā pie tām tautām, kur bija visvairāk lasīt un rakstīt pratēju, un tā ir latviešu izglītības tradīcija, kas ir iegājusi tautā. Tādēļ arī man šķiet, ka šī Zinību diena, kas kā tāda ir tikai Latvijā, ir raksturīga mums un mūsdienu sabiedrībai, kur izglītība ieņem arvien svarīgāku lomu, jau sākot no bērnudārza un līdz pat skolas beigām; protams, arī tālāk.

Lapmežciema skolas vairāk nekā 150 gadu ilgā vēsture liecina, ka pagastā vienmēr ir dzīvojuši ļaudis, kuri ļoti augsti vērtējuši izglītību.

Cienījamie klātesošie, draugi, pirmklasnieki!

Te ir lieliska dzīves vide – piejūras daba, vienkopus saglabāta un modernizēta kultūras un izglītības infrastruktūra (skola, bibliotēka, muzejs, Tautas nams, stadions), labs transports. Te ir labvēlīgi apstākļi dzīvošanai, bet jo vairāk – uzaugšanai.

Taču Lapmežciems, tāpat kā Bigauņciems un Ragaciems, nav tikai mūsdienu prasīgajam cilvēkam atbilstoša mājvieta. Šie trīs Rīgas jūras līča piekrastes ciemi vairāku gadsimtu garumā ir veidojuši īpašu, unikālu kultūrvidi, kam bija raksturīgas senās tradīcijas un zvejnieku dzīvesvietas. Vairums šo dzīvesveidu vairs nepieņem, taču tas ir jūtams gan iebraucot Lapmežciemā, Bigauņciemā, Ragaciemā, Klapkalnciemā, gan arī, protams, šeit dzīvojot. Šeit cilvēki veidojas no piederības šai īpašajai kultūrvidei, un vienlaikus esošais Rīgas tuvums arī integrē viņus modernajā dzīvesveidā.

Tikai daļa no šodienas iedzīvotājiem vēl zina vecos vārdus kā bigauņi, lapmežcieņi un radzenieki. Es domāju, ka šī identitāte, ja mēs runājam par piederību, ir svarīga, lai cilvēks *iesakņotos*. Šajās dienās es iesniegšu Saeimā likumprojektu par latviešu vēsturiskajām zemēm un vietējām kultūrtelpām, un noteikti arī šo kultūrvidi ir vērts saglabāt un nodot mantojumā nākamajām paaudzēm. Tāpēc Lapmežciema skolai varētu būt īpaša nozīme šīs kultūrvides saglabāšanā un tālāk nodošanā.

Lapmežciema skolai es esmu braucis garām ļoti bieži, jo bērnībā un dažādos dzīves posmos es dzīvoju vienā no nākamajiem ciemiem – Klapkalnciemā. Tāpēc, protams, šī kultūrvide man ir pazīstama un mīļa.

Līdz ar to man ir īpašs prieks jūs šodien sveikt šeit, Lapmežciemā, jauno mācību gadu uzsākot. Vēlu visiem panākumus un izturību, un labu veiksmi nākamajā mācību gadā, it sevišķi jaunajiem skolēniem, kuri šodien ir diezgan satraukti, bet viss būs labi. Labu veiksmi jums!

<https://www.president.lv/lv/jaunums/valsts-prezidenta-egila-levita-uzruna-zinibu-diena-lapmezciema-pamatskola>